

סיון התשפ"ו
מפטיר וְיָהִי אִישׁ אַחַד (שופטים יג)

חג השבועות - פרשת נשא

עלון חידושי תורה ופרפראות על **פרשת השבוע** בעניינא דיומא ממפרשי ומדרשי חז"ל
בפרשת נשא 176 פסוקים = **צוף**

בפרשת נשא 18 מצוות, מתוכן 7 מצוות עשה, ו-11 מצוות לא תעשה (ספר החינוך).

פרשת נשא היא הארוכה ביותר בתורה עם 176 פסוקים. השבת שבה קוראים את פרשת נשא היא תמיד השבת הסמוכה לחג השבועות. בתהילים הפרק הארוך ביותר – פרק קי"ט עם 176 פסוקים וכן מספר הדפים במסכת הארוכה ביותר בתלמוד הבבלי 'בבא בתרא' קע"ז דפים. וזהו רמז לכתוב (איוב יא ט) **אֲרָפָה מֵאָרֶץ מִדָּה וְיַחְבֶּה מֵנִי יָם**.

צוף דָּבַשׁ אֲמַרִי נְעָם מֵתוֹק לִנְפֶשׁ וּמֵרַפָּא לְעַצֵּם. (משלי טז כד) התורה נקראת **צוף** כי היא מכנעת את קליפת צפו ונראה לכן ס"מ [סמאל] נקרא בפי העולם בשם **פלוני** [176] שהוא מספר **צפו** ולכן באלופים של אליפז בן עשו יש אלוף ששמו צפו דכתיב **אלוף תימן אלוף אומר אלוף צפו אלוף קנז** (בראשית לו, טו) נמצא **זָרְעוּ שָׁל עֵשׂו** נקרא בשם **צפו** שהוא שם הקליפה הראשונה של שבעים אומות. ולכן תיקן דוד המלך ע"ה באלפא ביתא של **אֲשֶׁרִי תִמְיָמִי דָרָךְ** (תהלים קיט, א) קע"ז פסוקים כמנין צפו להכניעה. (בן יהוידע – גיטין נ:):

צוף דָּבַשׁ -הנה **אֲמַרִי נְעָם** שיצאו מפי החכם הם כמו **צוף דָּבַשׁ** שהוא מתוק לנפש המרגשת כשיזון האדם ממנו והוא עוד מרפא לאיברים הכתושים בשיושם עליהם ולזולת זה מחליהם וכן **אֲמַרִי נְעָם** החכמים יערבו לנפש המשכלת ובהם עוד הישרה לתקון הגוף ולברר ולהוציא ממנו חלי המדות הפחותות. (רלב"ג)

חג השבועות - טעם שנקרא שבועות כי נשבע הקב"ה שלא ימיר אותנו ואנחנו נשבענו לו שאין אנו ממירים אותו ח"ו.

ועוד לפי שהוא רמז שעל מנת לקבל התורה מנינו ז' שבועות כאשר הנתהרת בז' נקיים ולרמוז שלא ניתנה תורה עד אשר נטהרנו בז' שבועות וע"כ צריך לפרוש מסומבותנו תמיד ואז נקרב לתורה נקרא חג השבועות. (מדבר קדמות)

מנהג נכון לאכול חמץ ומצה בחג השבועות רמז לגוף ונפש שיתעדנו לעתיד, כי בעבור זה היה חמץ ומצה בשתי הלחם ומנחת נסכים, ועוד תרי טעמי דהוא זכר לציאת מצרים דעל מנת כן פדאנו.

עושי לחם ארוך ובו ארבעה ראשים לרמז דהתורה נקראת לחם **דָּאֲרָפָה מֵאָרֶץ מִדָּה** (איוב יא ט) ובה **פרד"ס**.

מי שאינו יושן בלילה הזאת יהיה לו לסימנא טבא דלא ינום ולא ישן מזלו ומובטח לו דישלים שנתו, וזוכה לבנים ובני בנים תלמידי חכמים, ועושה תיקון לשכינה, ומתקן פגם הראות.

ישתדל לחדש חידושי תורה בחג הקדוש הזה כי הוא סימנא טבא לכל השנה, ואם לאו בר הכי הוא נקוט מיהא ללמוד או לשמוע איזה חידוש אשר לא ידעו מקודם.

ערב שבועות - יפריש צ"א (91) פרוטות וישלים עד שיעור שני פעמים ב"ן (104=2*52), ויתנם לתלמיד חכם עני ועניו, והוא תיקון לעון אדם הראשון, ועון העגל, ולפגם הברית, והוא **סגולה לחשוכי בנים ומקרב הגאולה**. (מועד לכל חי סיון)

וחג שבעת תעשה לך בכורי קציר חטים וחג האסיף תקופת השנה. (שמות לד כב)

ארבעה שמות יש לחג הקדוש הזה: חג השבועות, חג מתן תורה, חג הביכורים, חג עצרת.

וכולם רמוזים בשמו: **שְׁבַעַת רִי"ת ש** - שבועות, **ב** - ביכורים, **ו** - ו' בסיון, **ע** - עצרת, **ת** - תורה. ת' בגימטריא **קציר** - קציר חטים.

חג השבועות הוא זמן השפעת פרנסה ובני חיי ומזוני, כיון שהעולם נברא בשביל ישראל שנקרא ראשית, ובעת מתן תורה עמודי השמים ירופפון אם לא יקבלו ישראל את התורה יהפך העולם לתוהו ובוהו, על כן מגיע לישראל העולם הזה כדין מציל מזוטו של ים ומשולוליתו של נהר שהרי זה שלו. (שער יששכר מאמר חג הביכורים)

מנהג לימוד תורה בליל שבועות

כתב המגן אברהם (או"ח תצד) - איתא בזוהר שחסידים הראשונים היו נעורים כל הלילה ועוסקים בתורה. וכבר נהגו רוב הלומדים לעשות כן ואפשר לתת טעם ע"פ פשוטו לפי שישאלו היו ישנים כל הלילה והוצרך הקדוש ברוך הוא להעיר אותם כדאיתא במדרש לכן אנו צריכים לתקן זה.

מובא במדרש בראשית רבה א יב - ישנו להם ישראל כל אותו הלילה לפי ששינה של עצרת עריבה והלילה קצרה. אמר ר' יודן אפילו פורטענא לא עקץ במ בא הקדוש ברוך הוא ומצאן ישנים עליהם בקלאנין הה"ד (שמות יט) **וַיְהִי בַיּוֹם הַשְּׁלִישִׁי בְּהֵיטֵב הַבֶּקֶר וַיְהִי קֵלֶת וַיִּבְרְקוּ** והיה משה מעורר לישראל ומוציאן לאפנתי של מלך מלכיה המלכים הקב"ה. הה"ד (שם, יז) **וַיִּבְרָא מִלְּמַדְּךָ בְּחֹלֶם אֲדָמָר בּוּ**. ולכן היה משה רבינו צריך לעוררם משנתם להגיד להם

שאלה - איך ייתכן שבני ישראל לא יבואו בהכנה רבה למעמד הנשגב הלז כל הלילה ולא עוד אלא שהיו ישנים עד ב' שעות ביום.

תשובה - לפי שאבותינו חשבו שענין מתן תורה הוא בבחינת נבואה, ולכן עלו כולם למטותיהם לקבל חזיון הנבואה בחלום הלילה מתוך שינה, ודימו שמתוך שמהה של מצוה או אכילה ושתייה עריבה יזכו להשאת שכינה ולתלומות של נבואה. ובאמת בענין הנבואות לא טעו שהרי בכל נביא חוץ ממשה רבינו כתיב (במדבר יא ו) **אִם יִהְיֶה נְבִיאָם יִּי-הוָה בְּמִרְאֵי אֱלֹהִים אֲתוּדַע בְּחֹלֶם אֲדָמָר בּוּ**. ולכן היה משה רבינו צריך לעוררם משנתם להגיד להם כי לא הרי התורה כהרי הנבואה, כי לקבל התורה צריך מח צלול ושכל בהיר. אחרת אי אפשר ללמוד תורה בכינה דעת והשכל. וקבלת התורה עדיפה מנביאות כמאמרם ז"ל (בב"ב יב). **חֶסֶם עֲדִיר מִנְבִיא, שְׁנַאֲמַר (תהלים ז): וַיִּבְרָא לִבִּי חֶסֶם**. וגם היו עומדים על רגליהם בשעת קבלת התורה כדכתיב **וַיִּתְיַצְּבוּ, וַיַּעֲמֵד הָעָם, יוֹם אֲשֶׁר עֲמַדְתָּ לְפָנָי יִי-הוָה אֶל-לִיָּדְךָ בְּחֶרֶב** (במדבר יב ו), וע"כ נקרא בפי כל 'מעמד' הר סיני דייקא. (מעייין בית השואבה) (שערי ימי הפסח)

וְשֵׁם הָאִישׁ אֱלִימֶלֶךְ וְשֵׁם אִשְׁתּוֹ נְעֻמִי וְשֵׁם שְׁנֵי בָנָיו מַחְלוֹן וְכַלְבָּיון אֲפֶרְתִּים מִבֵּית לֶחֶם יְהוּדָה. (רות א ב)

מדרש - אמר רבי יוחנן צריך אתה לחוש לשם מחלוון [שהוא] לשון מחילה, נדווגה לו רות המואביה. שהיתה רותחת מן העבירה. כליון שהוא לשון כלייה, נדווגה לו ערפה שעמד ממנה גלית הפלשתי. (מדרש זוטא (בוכר) מגילת רות פרשה א)

שאלה - אמרו רז"ל (בב"ב א ג) **אֱלִימֶלֶךְ, מַחְלוֹן וְכַלְבָּיון**, גְּדוּלֵי הַדּוֹר בְּנֵי, גְּדוּלֵי הַדּוֹר הָיוּ, וּפְרָנְסֵי הַדּוֹר הָיוּ. איך לא חשש אלימלך שהיה גדול הדור למה שאמרו חז"ל צריך אדם לחוש לשם ואיך קרא לבנו כליון שהוא לשון כלייה.

תשובה - לפי שלפעמים הוא לשון ברכה. כגון שנפלו עליהם שונאים רשעים להורגן וקראו כליון שיכלו השונאים. או שרבו העכברים שמשחיתין את התבואה. כדאיתא בירושלמי דמאי פ"א ה"ג רבי פינחס בן יאיר אָזַל לְחַד אֲמַר אֲתוֹן לְגַבְיָה אֲמָרוּ לִיה עֲכַבְרִיא אֲכַל עֵיבוֹרָן. עכברים אוכלים התבואה שלנו. שהוא סימן ברכה אז, וקמ"ל דאפילו כשקורא לברכה ואז צריך את זה מ"מ כיון שבעלמא הוא סימן קללה צריך אדם לחוש לשם, כמו שאמר רבי יוחנן מכיון שזה יכול להזיק בפעם אחרת כמו שהיה במחלוון וכליון. (טעמא דקרא)

ובאו המים המאריים האלה במעמד לצבות בטן ולנפל ירך ואמרה האשה אמן אמן. (במדבר ה כב) **שאלה** - מה הטעם דכתיב **ולנפל ירך** בכתוב חסר ו'. **תשובה** - כדי לקרותו לנפל שהיו משקין אותה אף כשהיתה מעוברת ולא חיישינן שמא יעשה נפל כדאמרין (סוטה כו): **מְעוֹבְרַת וּמִיָּקָת עֲצָמוּ** - או שוֹתָה, או לא נוֹטְלָתָּ פְתוּבָתָהּ. (פנחה רוא)

ואם לא נטמאה האשה ושהרה הוא ונקמה ונזרעה זרע. (ה כח) פרש"י - אם היתה יולדת בצער, מלד פְּרָנָח; אם היתה יולדת שחורים, יולדת לָנָם. ובגמרא (סוטה כו). שאם היתה עקרה נפקדת, דְּבָרֵי רַבִּי עֲקִיבָא. וכן (שם) נְקוּבוֹת - יולדת זָכָרִים, קְצָרִים - יולדת אֲרוּפִים.

שאלה - האם הסוטה מברכת על שתיית המים, באופן שהיא יודעת בבירור שהיא טהורה שהרי מבטיחה הכתוב פרי בטן.

תשובה - על ברכת הנתיין פשיטא שאינה מברכת כיון שנותן דבר מר לתוך המים אינה נהנית, וברכת המצוה אם היא טמאה בודאי אינה מברכת שאין מברכין על העונש כמשי"כ הראשונים על חייבי מיתות ב"ד. אלא אפילו יודעת בבירור שהיא טהורה, כיון שתחילת עניינה בעבירה אין מברכין על דבר שבא בעבירה, כשם שאין מברכין על השבת הגְּזֵלָה והחזרת הריבית. (טעמא דקרא)

פל ימי נזרו מפל אשר יעשה מִגֶּפֶן הַיַּיִן מִחֲרָצִים וְעַד זֶה לֹא יֵאָכֵל. (ו ד) מִיַּיִן וְשֶׁכֶר יִזְיֵר בְּגִימַטְרִיָּא הוּא שִׁמְשׁוֹן בֶּן מִנּוּחַ (863). (פענת רזא)
על שמשון השופט נאמר (שופטים יז ה-ו) וַיֵּרֶד שִׁמְשׁוֹן וְאָבְיו וְאָמְרוּ תִּמְנְתָה וְיָבֵאוּ עַד פְּרָמִי תִּמְנְתָה וְהָגַה כְּפִיר אַרְיֹת שֶׁאֵג לְקַרְאָתוֹ. וְתִצְלַח עֲלָיו רוּחַ יְ-הוָה וְיִשְׁפְּעוּהוּ כְּשֶׁשֶׁע הַגִּדִי וּמְאֻמָּה אֵין בְּיָדוֹ וְלֹא הִגִּיד לְאָבְיו וּלְאִמּוֹ אֵת אֲשֶׁר עָשָׂה.
שאלה – יש להבין כיצד ייתכן שמשון הסתיר מאביו ואמו כי שפס את הארי בגבורתו, הלא הם עצמם הלכו עמו? ועוד למה נאמר והגה כפיר אַרְיֹת שֶׁאֵג לְקַרְאָתוֹ, ולא נאמר 'לקראתם', הרי גם הם היו עמו בדרך?
תשובה – מאחר שנאמר אזהרה מיוחדת לנזיר כי מוטב שיתרחק אפילו מכרם ענבים, ולא יכשל באכילת ענבים. בלשון הגמרא (שבת יג.) 'לך לך אַמְרֵי נִזְרֵיךָ סְחֹר סְחֹר, לְכָרְמָא לֹא תִּקְרַב' כלומר, המליצו לו לנזיר: לך לך מכאן, הקף את הדרך סחור סחור, ובלבד שלא תתקרב אל הכרם. שמשון הלא היה נזיר והכתוב אומר וַיִּבְאֵוּ עַד פְּרָמִי תִּמְנְתָה, כלומר שאביו ואמו הגיעו עד לכרמים של תמנת. מסבה זו נראה כי ברגע מסויים פרש מהם שמשון ועיקם את הדרך סביב, לבל יתקרב אל הכרמים. כיון שכך מובן מדוע היה כפיר אַרְיֹת שֶׁאֵג לְקַרְאָתוֹ בלבד, ולא לקראתם. מאחר והלכו בדרך אחרת. לכן גם לא ידעו את שארע עמו בהיותו לבדו, ואף הוא לא הגיד לְאָבְיו וּלְאִמּוֹ אֵת אֲשֶׁר עָשָׂה. (פניני הגר"א)

יברכה י-הוה וישמרה. (ו ד) ובמדרש מובא (מ"ר יב ג) **יברכה** - בממון, **וישמרה** - מן המזיקין. **שאלה** – צריך ביאור – מה ענין מזיקין לכאן.

תשובה – איתא בגמרא (תענית ה:) אֵין הַבְּרָכָה מְצִינָה אֶלָּא בְּדָבָר הַסְּמוּי מִן הָעוֹן, שְׁנַאֲמַר (דברים כח ה): **יִצּוּ יְ-הוָה אֱתָךְ אֵת הַבְּרָכָה בְּאַסְמִיךָ.** והרי ידוע שהמזיקין שולטים גם בדבר הסמוי מן העין. ואם כן מה יועיל לאדם שהקב"ה יברכו בממון, הלא ברכה זו תשרה רק אם תהא סמויה מן העין, וגם בזה הרי ישלטו המזיקין? לכך אמר **וישמרה** – מן המזיקין. (מדרש יהונתן) **א"נ** אחרי הברכה בממון צריך ברכה על שמירה שלא יבוא להם רע על ידי העושר, לפי שיש **עושר שמור לבעליו לרעתו** (קהלת ה יב). **א"נ** שלא יבאנו העושר לידי כפירה או גאווה. (אה"ח)
יברכה י-הוה בגימטריא בנסכים ובגוף (279 עם הכולל). **וישמרה בגימטריא יצר הרע.** (576 עם הכולל)
יברכה י-הוה וישמרה – בברכה הראשונה ג' תיבות, כנגד ג' אבות, וכנגד ג' אנשים בתורה שני וחמישי.
יאר י-הוה פניו אליך ויחנה – בברכה השנייה ה' תיבות, כנגד ה' חומשי תורה, וה' קוראים בתורה ביום טוב.

ישא י-הוה פניו אליך וישלום – בברכה השלישית ז' תיבות, כנגד מצות הנהגות ז' ז', שבת ושמיטה, ובשבת קוראים ז' בתורה. והם כ"ה אותיות כנגד משה שקיבל את התורה אחר כ"ה דורות. (הרוקח) כיצד? אברהם היה דור עשרים, [עשרה דורות מאדם ועד נח, עשרה דורות מנח ועד אברהם (אבות ה)] יעקב לוי קהת עמרם הרי כ"ה דורות, ומשה קיבל את התורה ועליהם אמר דוד המלך ע"ה כ"ו פעמים **פי לעולם חסדו** (תהלים קלו) שהיה העולם תהו כ"ו דורות בלא תורה וְזֶן אוֹתָם בְּחֶסֶד. (פסחים קיח.) ז' ימי נידה ז' ימי לידה ז' ימי מצה ז' ימי סוכה שבע ימים לקרבן וְהִיָּה שְׁבַעַת יָמִים מַחַת אֲמוֹ (שמות כב ט) (רבינו אפרים)
פרש"י - יראה לך פנים שוקקות, פנים צהבות, ויחנה – יתן לך חן.

שהרי על ידי שהאדם מתעשר ומתברך בממון אנשים מקנאים בו דוח דרך העולם ולא תשים בבעלי העושר, וכן אמר הכתוב (תולדות כו ד) וַיִּהְיֶה לוֹ שְׁהָרִי עַל יְדֵי שֶׁהָאָדָם מִתְעַשֵּׂר וּמִתְבָּרֵךְ בַּמָּמוֹן אַנְשִׁים מִקְנָאִים בּוֹ דוֹחַ דְרַךְ הָעוֹלָם בְּעַלֵּי הָעוֹשֵׁר, וְכֵן אָמַר הַכְּתוּב (תולדות כו ד) וַיִּהְיֶה לוֹ ויראה לך פנים צהובות וכל מעשיו מתוקנים ומוצלחים בכל זאת **יתן לך חן.** (לחם רב על סדור התפילה ע"מ קכו)
פה תברכה – בקול רם. או אינו אלא בלחש? תלמוד לומר: **'אמור להם** – כְּאֵדָם שְׂאוֹמֵר לְחִבְרֹו. (סוטה לח.) רמז לדבר 'אמור להם' ס"ת רם בקול רם. **שלוש** בגימטריא זהו **משיח**. (376) (שפתי כהן)

שאלה – מה הטעם שנהגו לומר ברכת כהנים סמוך לברכת התורה. (שו"ע או"ח מן ט) ולא פרשה קצרה אחרת מהתורה. ודי היה באמירת פסוק אחד. **תשובה** – הטעם בשלושה פסוקים שרצו לסדר כדרך הקורא בתורה, ונקטו אלו משום שיש בהן ברכה. (משנ"ב) שהרי אין קורין עם פל אַחַד פְּחוֹת מְגַל פְּסוּקִים. (שו"ע קלו ב)

א"נ – **הטעם שאומרים ברכת כהנים סמוך לברכת התורה** לפי שיש בה שישים אותיות, כנגד ששים מסכתות שבתלמוד וכדי להזכיר ברכתם של ישראל לפני התמידים. (ספר המנהיג' לרבי אברהם בן נתן הירחי ז"ל ה'התום אב"ו, מרביתיו הראשונים נלב"ע ד'תתקע"ו 1215 תלמידו של הראב"ד ר"י הוקן בעל התוספות) **ג' ברכות בברכת כהנים** כנגד כהנים לויים וישראלים. ס' אותיות כנגד ס' ריבוא היו ישראל שיתברכו בזכות ג' אבות, דכתיב (ויקרא כו מב) **וְנִכְרַתִּי אֵת בְּרִיתִי וְעָקוּב וְאֵף אֵת בְּרִיתִי וְצִחַק וְאֵף אֵת בְּרִיתִי אֲבָרְהָם אֲזָכֹר וְהָאֲרִיזִן אֲזָכֹר.** ויש בפסוק ס' אותיות.
ט"ו תיבות בברכת כהנים – שהיה שלמה מאברהם ט"ו דור. וישב שלמה על כסא ה'. **שלוש** בגימטריא **שלמה**. (376 עם הכולל) (הרוקח)

ויבאו את קרבנם לפני י-הוה שש עגלות צב ושני עשר בקר עגלה על שני הנשאים ושור לאחד ויקריבו אותם לפני המשכן. (א ד)
שש עגלות צב שומע אני עגלה על כל אחד ואחד תלמוד לומר **עגלה על שני הנשאים**, שומע אני שור על שני הנשאים תלמוד לומר **שור לאחד**. (ספרא) כתב הספורנו – לאות אחוה ביניהם אשר בה יהיו ראויים שתשרה שכניהם ביניהם כאמרו (דברים לג ה) וַיְהִי בִישְׁרֹון מִלֶּךְ הַבְּתָאֶסָף רֵאשִׁי עִם יַחַד שְׁבָטֵי יִשְׂרָאֵל. על הפך חלק לבם עתה יאמשו.

שאלה – למה דווקא **שש עגלות צב**. כתיב (במדבר ב ב) **איש על דגלו באת לבית אבתם יחננו** כשם שחנייתן למעלה ד' דגלים סביב לכסא הכבוד כך היה למטה ד' דגלים סביב למשכן. אם כן היה ראוי שיקחו ארבע עגלות צב ועל כל עגלה ג' שבטים. והיא יותר אחדות ואחוה ביניהם.
תשובה – כתיב (ז ה) וַנִּתְמַתָּה אוֹתָם בְּכַתִּיב מְלֹא ו', כנגד ו' עגלות. למה ו' עגלות כמו שירדו אבותינו במצרים ב' עגלות, כי **ויבאו את העגלות** (בראשית מה כ) מלא ו' כנגד ו' עגלות. וד' פעמים כתיב עגלות בפרשה זו (עוקח) **העגלות, העגלות, העגלות** כמו שם בפרשה **מִלְאָרֶץ מִצְרַיִם עֲגֻלוֹת, וַיִּשְׂאוּ לָהֶם יוֹסֵף עֲגֻלוֹת, וַיֵּרָא אֵת הָעֲגֻלוֹת, וְאֵת נְשֵׂיהֶם בְּעֲגֻלוֹת**] ורומז שהיה אותו מנין. (הרוקח)
א"נ כתיב **שש עגלות** בכתיב חסר ו', לכפר על ו' פעמים עגל הכתוב בפרשה. **צב** לכפר על צ"ב ימים שהיו מיציאת מצרים עד שנשרף העגל, עד שבועות שניתנה תורה חמישים יום, ולאחר מ' יום ירד משה מן ההר, ולאחר דן את החוטאים, הרי צ"ב יום, זהו שנאמר (דברים לב כ) בָּנִים לֹא אֲמַן בָּם, ולכך אין ט' בעשרת הדברות ראשונות כי ט"ת באתב"ש נמ"א שהם צ"א. (רבינו אפרים)

איתא במדרש (במדבר רבה פ"ב ס"ח) **שש עגלות צב, כנגד ששת ימי בראשית. שש, כנגד ששה סדרי משנה. שש, כנגד אמהות, אלו הן: שרה ורבקה, רחל וְלֵאָה, בְּלֵקָה, זִלְפָּה, שֵׁשׁ, אֲמֵר רַב הוּנָא כְּנֵגַד שֵׁשׁ מִצְוֹת שֶׁהִמְלִיךְ מִצְוָה עֲלֵיהֶם בְּכָל יוֹם. מִפְּנֵי מַה לֹּא הִבְיָאוּ חֲצִין עֲגֻלוֹת וְחֲצִין שְׁנָרִים, מִפְּנֵי שֶׁהָיוּ יְרֵאִים שְׂמָא יְמוֹת שׁוֹרוֹ שֶׁל אַחַד מֵהֶם אוֹ שְׂמָא תִּשְׁבֵּר עֲגֻלָּה שֶׁל אַחַד מֵהֶם, וְנִמְצָא אוֹתוֹ שֶׁהִשְׁבֵּר אֵין לוֹ חֶלֶק בְּמִשְׁכָּן. וְלֹא הִבְיָאוּ צֵב שְׁבִיעֵי מִפְּנֵי כְבוֹד ה' יִתְבָּרַךְ ב"ה כי הוא יושב ברכיע השביעי. וזהו **ויבאו את קרבנם לפני י-הוה** רצה לומר עד הרקיע השביעי שהוא לפני ה', והלשון **לפני י-הוה** הוא כאילו אמר מפני כבוד ה'. והנה משה רבינו ע"ה הבין בדעתו שהביאו **שש עגלות צב** כנגד ששת ימי בראשית לכן לא רצה לקבל בלי רשות המקום ב"ה. מכה שמחוסר יום אחד משבעת ימי בראשית הוא יום השביעי קודש הוא לה'. והיה נחושב כאילו נעשה פרוד בין הימים. משום הכי נאמר לו מפני המקום **קח מאתם והיו לעבד את עבדת אהל מועד** (ז ה), רמז לו המקום שתכלית העגלות הן לעבוד עבודה בהם לשאת הקרשים והיריעות, אם כן מוכח שיפה עשו הנשאים שלא הביאו כי אם **שש עגלות**, כי עיקר תכליתם לעבוד עבודה, ויום השבת הוא מנוחה בלא עבודה, לכן לא הביאו עגלה נגד יום השבת. וכונת הכתוב **קח מאתם** רצה לומר שבבילם, להראותם שילמדו הקל וחומר מהעגלות והפרות שהן קיימות לעולם, כמו שמסיק במדרש שם עד היכן היו קָמִים, רבי יודא בַּשֵּׁם רַבִּי שְׁמוּאֵל בְּרַבִּי נַחֲמָן וְרַבִּי הוֹנָיָא בַּשֵּׁם בְּרַבִּי קִפְרָא אֲמַר, עַד (הושע יב. יב): **שֶׁבַעֲלָל שְׁנָרִים זָבָחוּ, וְהִיכָן הַקְּרִיבוּם, רַבִּי אֶבְיָא בְּרַבִּי פִּהְיָא אֲמַר, בְּנוּב הַקְּרִיבוּם. רַבִּי אֶבְיָא אֲמַר, בְּגִבְעוֹן הַקְּרִיבוּם. רַבִּי חֲמָא בְּרַבִּי תַּנְיִנָא אֲמַר בְּבֵית הָעוֹלָמִים הַקְּרִיבוּם. קַל וְחוֹמֵר יִשְׂרָאֵל שֶׁהֵם דְּבוּקִים בַּהִקְב"ה עַל אַחַת כְּמָה וְכְמָה, שְׁנַאֲמַר (דברים ד ד) **אֲתָם הַדְּבֻקִים בִּי-הוָה אֶ-לֵהִיבֶם חַיִּים בְּלֶכֶם הַיּוֹם.** וזהו **לפני י-הוה** ממש שהם דבוקים בה' לכן יהיה להם השארות נצחי לעולם עלמאי. (אוצרות השל"ח)****

ועתה השמרי נא ואל תשתי יין ושכר ואל תאכלי פל טמא. (שופטים יג ד) **ועתה אל תשתי יין ושכר ואל תאכלי פל טמא** פי נזיר א-להים יהיה **הנזיר מן הפטר עד יום מותו.** (י מפטרי)

שאלה – מה הטעם דבציווי המלאך לאשה כתיב ברישא פל טמא לשון זכר, וכתיב ואל תאכלי פל טמא לשון נקבה.
תשובה – לפי שהיו הנשים מייצעות לאשה זו לאכול קיבת ארנבת שהיא טובה להריון, והארנבת פעמים זכר ופעמים נקבה, לכך צוה לה המלאך שלא לאכול זה, ולכך לשון זכר ונקבה.

ויאמר לו מלאך י-הוה למה זה תשאל לשמי והוא פלאי. (שם יג יח) אני איני מבקש כבוד ותפארת מן האדם, כי מלאך אני. גם שמי **פלאי**, לא ידעוהו שוכני חומר. וגם כיון כי שם המלאך הוא לפי שליחותו והוא נשלח ברגע זו לעשות פלאות, כמו שאמר: **ומפלא לעשות, והיה עתה שמו פלאי.** (מלבי"ם)
חידה בהפטר – מה היה שמו של המלאך שהתגלה לאמן ואביו של שמשון.
תשובה – שם המלאך היה **מיכאל**. והוא רמזו בשמו – **פלאי** בגימטריא **מיכאל** היה. (121) (הרוקח)

שבעים פנים לתורה, לעינים תהיה יותר מתשובה אחת
התשובות אינם להלכה למעשה, הערות והארות יתקבלו בברכה
לע"נ הרב חפץ בן אסתר זצ"ל
לקבלת העלון במייל ניתן לפנות לכתובת ramnadlan018@gmail.com